

Kadernota 2022 GGD West-Brabant

- 28 januari 2021



Inhoud

Inleiding	3
1. Inhoudelijke kaders	3
1.1 Trends en ontwikkelingen	4
1.2 Ambities 2022.....	5
1.2.1 Gezonde en veilige leefomgeving	5
1.2.2 Preventie verbreden en verdiepen	6
1.2.3 Gelijke gezondheidskansen voor iedereen	7
1.2.4 Borging van onze moderne, eigentijdse dienstverlening	8
2. Financiële kaders	8
2.1 Trends en ontwikkelingen	9
2.2 Budgettaire paragraaf	10

Inleiding

Na een hectisch jaar, waarin het ons gelukt is om onze GGD, door innovatie, flexibiliteit en enorme inzet van onze medewerkers en een gezonde bedrijfsvoering, door de coronacrisis te leiden, blikken we met deze Kadernota vooruit op 2022. We schetsen de inhoudelijke en financiële kaders en de relevante ontwikkelingen voor GGD West-Brabant voor 2022. De kadernota 2022 wordt behandeld in de algemeen bestuursvergadering van 28 januari 2021. In de Nota Verbonden Partijen is bepaald dat deze nota vóór 1 februari 2021 aan de gemeenteraden moet worden gestuurd.

Uw gezondheid en veiligheid, daar staan wij voor!

De GGD zet zich in voor het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners van West-Brabant. Daarbij hebben wij extra aandacht voor de kwetsbare mensen in onze samenleving. Van baby tot hoogbejaarde. Voor mannen en vrouwen en voor zieke en gezonde mensen.

Wij zijn een innovatieve GGD, zoals we afgelopen jaren hebben laten zien met bijvoorbeeld Vitaal Oosterhout of de samenwerking met de kunst-en cultuursector. De maatschappij staat niet stil en wij ook niet. Door unieke samenwerkingen met ondernemers uit de regio, andere GGD'en en zorgpartners staan wij op voor mensen die dat nodig hebben.

1. Inhoudelijke kaders

In deze coronatijd verandert de samenleving snel en worden hoge eisen gesteld aan de flexibiliteit van onze GGD. Daar willen we ook in 2022 actief op blijven inspelen. Vanuit een eigentijdse dienstverlening bieden we de gevraagde zorg en ondersteuning aan de gemeenten en inwoners in West-Brabant. Dat doen we snel, innovatief en cliëntgericht. Met de beschikbare middelen gaan we zorgvuldig en doelgericht om. We zijn trots dat het ons in deze roerige periode lukt om onze reguliere taken op te pakken en onze achterstanden in te halen.

Daarbij werken we aan de strategische ambities uit onze Agenda van de Toekomst en de bestuursagenda 2018-2022. Zo werken we aan de ambitie om de gezondste regio van Nederland te worden. We blijven investeren en verbeteren om:

- Een GGD te zijn voor en met anderen, om onze sociaal medische taken goed uit te kunnen voeren, waaronder onze crisistaken;
- Onderzoek, beleid en praktijk met elkaar te verbinden;
- Een (financieel) gezonde GGD te zijn.

Met deze uitgangspunten werken wij aan de volgende ambities:

- Bijdragen aan een gezonde en veilige leefomgeving;
- Preventie verbreden en verdiepen;
- Gelijke gezondheidskansen creëren voor iedereen;

- Onze moderne, eigentijdse dienstverlening borgen.

1.1 Trends en ontwikkelingen

Onze wettelijke taken en onze strategische ambities worden voortdurend ingekleurd door de ontwikkelingen om ons heen. De belangrijkste ontwikkelingen die wij nu zien voor 2022 zijn de volgende:

Coronacrisis

We hebben ook in 2022 oog voor de maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis. De impact van corona op onze samenleving en de Publieke Gezondheid is groot. Wij volgen de effecten, ook op de lange termijn. Wij willen vanuit onze ambities de gemeenten ondersteunen in de zorg die zij hebben voor de inwoners die fysiek, mentaal of financieel zwaar getroffen zijn door de coronacrisis. Hierbij hebben we extra aandacht voor de mentale gezondheid van de jeugd en jongeren vanaf 18 jaar, maar ook voor inwoners met een lagere sociaal economische status.

Ook het beroep dat de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) doet op onze GGD is groot. Ons reguliere werk blijft door de corona-ontwikkelingen en de voortdurende landelijke beleidswijzigingen nog steeds flink onder druk staan. Onze uitdaging is om deze twee opdrachten in balans te houden. Voor het beheersen en bestrijden van het coronavirus hebben wij het programma 'Corona next step' ingericht, naast onze reguliere dienstverlening. We hebben er als het ware 'een extra GGD' bij gekregen, zowel in menskracht als in middelen. Daarvoor zullen we afzonderlijk verantwoording afleggen in onze jaarstukken.

Evaluatieonderzoeken

In 2022 komt er mogelijk een accentverschuiving in onze koers door de uitkomsten van een aantal (nu lopende) evaluatieonderzoeken:

- De evaluatie van de eerste COVID19-fase;
- Een evaluatie van de Verbonden Partijen;
- De evaluatie van de Wet op de Veiligheidsregio's (Wvr).

In de evaluatie van de Wvr is de doeltreffendheid en het effect van de wet en de onderliggende regelgeving in de praktijk onderzocht. Centraal staat de vraag of de huidige wet bruikbaar is bij actuele en toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing in het algemeen. We betreuren het dat met name de crisisbeheersing van COVID-19 is betrokken bij de wetsevaluatie en er niet vanuit een breder perspectief is geëvalueerd. Ook de incongruentie tussen het werkgebied van GGD West-Brabant en dat van onze Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is onderwerp van evaluatie.

We volgen de ontwikkelingen op de voet en we betrekken onze partners en gemeenten bij besluitvorming die gevolgen heeft voor onze GGD en/of GHOR.

Gemeenteraadsverkiezingen

Naast de diverse evaluaties zullen ook de gemeenteraadsverkiezingen hun weerslag hebben op de GGD in 2022. De nieuwe gemeenteraden hebben wellicht een andere kleur en geluid en ons bestuur krijgt een nieuwe samenstelling. We maken een overdrachtsdocument voor ons nieuwe bestuur.

De langere termijn

In 2021 en 2022 sorteren we voor op al deze ontwikkelingen die op ons af komen. We maken een omgevingsanalyse, die de basis zal zijn voor strategische beleidsvoorstellen voor 2023 en verder. Daarnaast zullen we deze gebruiken voor het vervolg op onze meerjarenvisie 'de agenda van de toekomst' en de bestuursagenda, die allebei lopen tot 2022.

1.2 Ambities 2022

We bereiken onze ambities alleen door samen te werken en ons te organiseren met en rond de mensen waar wij voor opstaan. We organiseren en nemen deel aan formele en informele netwerken om te komen tot de beste aanpak en vernieuwende oplossingen in de publieke gezondheid. We nemen de geleerde lessen uit de coronatijd mee. Onze vernieuwde werkwijzen, zoals onze community-aanpak in de Jeugdgezondheidszorg, borgen we in ons reguliere werk. We blijven onze klanten op de goede manier bedienen en zoeken continu naar verbeteringen. Met deze uitgangspunten werken we aan onze strategische ambities. Voor die ambities kiezen wij voor 2022 de volgende aanpak en focuspunten.

1.2.1 Gezonde en veilige leefomgeving

De Coronacrisis maakt de relatie tussen gezondheid en omgeving urgent duidelijk. Er zijn zorgen bij inwoners over luchtkwaliteit en gezondheid, zorgen over gezondheid rondom nertsenfokkerijen. Ook werd het belang van een fijne directe woonomgeving duidelijk: met ruimte om te bewegen en elkaar (met voldoende afstand) te ontmoeten. Het belang van bewegen en buiten zijn en het effect op de mentale gezondheid hiervan. We willen een duurzame samenleving waarin iedereen gezond en veilig kan leven.

Omgevingswet

In 2022 wordt de nieuwe omgevingswet van kracht. Deze wet vervangt 26 wetten (en meer dan honderd AMvB's en ministeriële regelingen) op het gebied van ruimte, wonen, milieu, natuur, water en infrastructuur. De wet richt zich op het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Het gaat om een goede omgevingskwaliteit en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving voor maatschappelijke functies. De meerwaarde van de omgevingswet is een integrale benadering en een afweging van de verschillende deelbelangen in onderlinge samenhang op lokaal, bestuurlijk niveau.

Wij zien in de Omgevingswet een kanteling in het ruimtelijk domein: van sectoraal denken en handelen naar integraal denken en handelen, met het belang van de inwoner centraal.

Het gaat om minder regels, meer maatwerk, integraal beleid, meer ruimte voor de samenleving, werken vanuit vertrouwen, en decentralisatie van taken en bevoegdheden van het Rijk naar gemeenten. Dit stuurt op de volgende beweging:

Regisserende overheid	⇒	Faciliterende overheid
De inwoner als afnemer	⇒	De vraag van de inwoner centraal
Toetsen op normen	⇒	Wegen op waarden
Sectoraal beleid	⇒	Integrale samenwerking
Rijksbeleid	⇒	Decentralisatie
'One size fits all'	⇒	Maatwerk
Nee, mits	⇒	Ja, tenzij

Voor ons als GGD geldt dat wij in 2022 weten hoever onze rol en taak reikt in het kader van de Omgevingswet. We zijn daarin mogelijk adviseur, pleitbezorger, informatieverschaffer en partner van de West-Brabantse gemeenten. We willen kaders geven voor het volwaardig meewegen van gezondheidsbelangen in de omgevingsvisie. Een gezonde leefomgeving is immers een basisvoorwaarde voor een goede gezondheid. Hierbij verbinden we de uitdagingen in het sociaal domein aan de ontwikkelingen in het fysieke domein.

GGD als robuuste crisisorganisatie

De coronacrisis heeft op landelijk niveau zichtbaar gemaakt dat een aantal GGD-processen kwetsbaar is, zeker als daar voor langere duur een bijzonder beroep op wordt gedaan. In de landelijke discussie wordt de roep om een meer gecentraliseerde aanpak van bijvoorbeeld de infectieziektebestrijding steeds luider. We willen een robuuste crisisorganisatie vormen, die ook voor de toekomst goed voorbereid is op elke crisis. Ook de positie van de Jeugdgezondheidszorg in onze regio zal daarvan een onderdeel zijn en zullen we adresseren. We werken hierbij samen met onze ketenpartners in de crisisbeheersing, zoals onze collega's van de andere twee Brabantse GGD'en, de Veiligheidsregio en onze regiopartners in de Acute Zorg (ROAZ) en niet-acute zorg (RONAZ).

1.2.2 Preventie verbreden en verdiepen

Het belang van preventie

De corona crisis is meer dan een medische crisis. Een betekenisvol leven gaat uit van positieve gezondheid: dagelijks functioneren, lichamelijke functies maar ook meedoen, zingeving en welbevinden. Corona heeft effect op al deze leefgebieden. We zetten in om te voorkomen dat deze ontstaan, zo vroeg mogelijk voor het grootste effect. Duurzame aandacht vanuit positieve gezondheid vraagt mensen zelf na te denken over hun gezondheid. Het was goed om te horen dat minister de Jonge dit ook benoemde tijdens een coronapersconferentie. Uit onze gezondheidsmonitors blijkt ook het effect van een gezonde leefstijl op de gezondheid, bijvoorbeeld in de mate waarin onze inwoners gezond eten, meer bewegen, minder last hebben van stress en de mate waarin zij alcohol en tabak gebruiken.

Het virus raakt mensen met een verstoord immuunsysteem het hardst, bijvoorbeeld mensen met overgewicht en andere chronische aandoeningen, zoals diabetes en hart- en vaatziekten. Deze gezondheidsproblemen zien we veel meer bij inwoners met een lagere sociaaleconomische status en andere kwetsbaren. Het risico dat hierdoor bestaande gezondheidsverschillen nog groter worden is reëel.

Daarom zal onze focus ook in 2021 gericht zijn op preventie.

Preventieakkoord

Werken aan preventie doen we in 2022 ook in het kader van het Nationaal Preventieakkoord 'Een gezonder Nederland'. Het preventieakkoord zet in op de leefstijlthema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. We ondersteunen onze gemeenten om de maatregelen uit het akkoord om te zetten in regionale en lokale preventieakkoorden. Samen met lokale en regionale coalities geven we daar uitvoering aan.

Zorg voor de Toekomst

VWS werkt aan een discussienota Zorg voor de Toekomst. Hierin wordt gekeken hoe ons zorgstelsel kan en moet worden versterkt om aan de toekomstige zorgvraag tegemoet te komen. Het kabinet streeft naar toegankelijke en betaalbare zorg die merkbaar beter wordt voor mensen, nu en in de toekomst. Hierbij hoort ook een verschuiving van de focus op ziekte en zorg naar een focus op gezondheid en gedrag. De zorg moet meer samenhangend en meer in de regio worden georganiseerd, met een brede basis van preventie, ondersteuning en zorg. De beweging Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP) is het uitgangspunt van deze verschuiving en gaat uit van het voorkómen van (duurdere) zorg, het verplaatsen van zorg (dichterbij mensen thuis) en het vervangen van zorg (door bijvoorbeeld e-health).

Deze ontwikkeling juichen wij vanuit onze preventie-ambitie van harte toe! Welke inhoudelijke en financiële gevolgen dit heeft voor de GGD in 2022, is nu nog niet bekend. Wel is duidelijk dat de samenwerking tussen gemeenten, GGD en zorgverzekeraar hierbij essentieel is.

1.2.3 Gelijke gezondheidskansen voor iedereen

Regiosamenwerking

We verwachten dat de sociaaleconomische gezondheidsverschillen in Nederland (en wereldwijd) als gevolg van de coronapandemie nog groter zullen worden. Nog meer dan in voorgaande jaren hebben we de ambitie om deze gezondheidsverschillen te verkleinen. Dit doen we onder meer door samen te werken met gemeenten om mensen, die het moeilijk vinden om een hulpvraag te stellen, te vinden en te ondersteunen op weg naar een beter en gezonder leven. In samenwerking met de Provincie Noord-Brabant krijgt de groep arbeidsmigranten hierbij speciale aandacht.

M@ZL in het primair onderwijs

Waar je wieg staat, bepaalt nog altijd voor een belangrijk deel je kans op meedoen en een gezond leven. Om dat patroon te doorbreken, investeren wij in een kansrijke start voor álle kinderen, al voor de geboorte en liefst voor de conceptie. Ook na de eerste 1000 dagen blijven we ondersteuning bieden aan kinderen en hun ouders die dit nodig hebben, bijvoorbeeld als zij niet naar school (kunnen) gaan en langdurig thuis zitten. De expertise die onze jeugdartsen hebben om samen met de jeugdige, ouders, school en partners te bepalen op welke wijze onderwijs mogelijk is, wordt veel gevraagd. Dit doen we onder meer via M@ZL, onze integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren in het voortgezet onderwijs en het MBO. We onderzoeken de effecten van M@zL op het primair onderwijs. Tevens is er behoefte aan sociaal-medische advisering in het kader van leerplicht en belastbaarheid. Samen met gemeenten en de samenwerkingsverbanden in het onderwijs werken we aan een sluitende aanpak. Daarna kan bestuurlijke besluitvorming voor mogelijke implementatie in 2022 plaatsvinden.

1.2.4 Borging van onze moderne, eigentijdse dienstverlening

Digitaal waar mogelijk en wenselijk

De toepassing van online en datagedreven werken en e-health heeft door de coronacrisis een grote vlucht genomen. De moderne dienstverlening heeft bijgedragen aan het bieden van hulp op afstand in tijden dat Corona fysieke ondersteuning onmogelijk maakte. Onze website biedt steeds meer mogelijkheden om informatie te vinden, te checken of digitaal contact te leggen. We hebben het informatiemanagement een impuls gegeven en verschillende corona-dashboards ontwikkeld. Ook is de digivaardigheid van onze medewerkers in een stroomversnelling terechtgekomen. Deze digitale omslag willen we vasthouden onder het motto 'digitaal waar mogelijk en wenselijk'. De eenmalige toekenning voor deze ontwikkeling is door ons, conform besluitvorming door het algemeen bestuur, toegevoegd aan een bestemmingsreserve. Onder andere middels de jaarrekening zullen wij inzicht geven in het tempo van onttrekking en inzet van deze reserve voor het aanpassen van onze dienstverlening aan de moderne tijd in 2021. En ook in 2022 zullen we hierop investeren en deze nieuwe werkwijze structureel maken. Dit doen we enerzijds inhoudelijk in onze reguliere taken, en anderzijds financieel in onze begroting, onder meer door het vervangen van oude kennis door nieuwe kennis en vaardigheden.

2. Financiële kaders

We gaan voor de financiële kaders 2022 uit van hetzelfde niveau als 2021, waarbij wel loon- en prijscompensatie wordt opgenomen. De gemeentelijke bijdrage zoals opgenomen onder paragraaf 2.2 zal in 2021 nog aangepast worden als gevolg van een aantal aangekondigde begrotingswijzigingen in eerdere algemeen bestuursvergaderingen. Deze ontwikkelingen worden onder paragraaf (hierna) nogmaals uiteengezet.

2.1 Trends en ontwikkelingen

Financiële impact van corona

Voor 2020 en 2021 zijn afspraken gemaakt met het ministerie van VWS over de compensatie van de kosten die wij maken voor onze inzet in de bestrijding van het coronavirus. Het is onduidelijk hoe lang de Coronacrisis nog duurt en in welke mate die ook in 2022 nog om inzet vraagt van de GGD. Als dat aan de orde is, dan verwachten we dat de gemaakte compensatie-afspraken van ook voor 2022 van kracht blijven.

De impact van de crisis reikt echter verder, met mogelijke financiële gevolgen voor de GGD. Zo verwachten we dat ook na de coronacrisis minder vraag zal zijn naar bijvoorbeeld reizigersvaccinaties, met gevolgen voor de inkomsten die wij daarmee genereren. Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet en proberen hierop te anticiperen.

Naast deze mogelijke financiële gevolgen hebben we ook aandacht voor de impact van corona op onze bedrijfsprocessen. Hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan wat het meer online en op afstand werken door collega's voor gevolgen heeft voor onze huisvesting.

Uitdagingen in het sociaal domein

In onze Kadernota 2021 signaleerden we al de financiële uitdagingen in het sociaal domein, waarmee onze gemeenten te kampen hebben. GGD West-Brabant blijft scherp sturen op een transparant en goed onderbouwd financieel beleid vanuit een meerjarig perspectief om zodoende onze middelen doelmatig in te kunnen blijven zetten. Dat mogen onze gemeenten ook in 2022 van ons verwachten. Daarnaast onderzoeken wij welke rol de preventieve (jeugd)gezondheidszorg kan hebben, bijvoorbeeld bij de overbelasting van de Jeugdzorg of WMO-zorg. Een voorbeeld hiervan is ons coronaexperiment met de community-aanpak binnen de Jeugdgezondheidszorg. Ook een verbreding van M@ZL naar het primair onderwijs kan hieraan een wezenlijke bijdrage leveren.

Extra contactmoment in de JGZ: prenataal huisbezoek bij kwetsbare zwangeren

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) neemt per 1 januari 2021 in de Wet publieke gezondheid de verplichting voor gemeenten om een prenataal huisbezoek aan kwetsbare zwangeren en gezinnen aan te bieden op. Naar verwachting zal het wetsvoorstel op 1 juli 2021 in werking treden. De wetwijziging schrijft voor dat een prenataal huisbezoek wordt uitgevoerd door de organisatie die voor het college van burgemeester en wethouders de jeugdgezondheidszorg verricht. GGD West-Brabant gaat dit in West-Brabant samen met de andere 2 JGZ-organisaties Thuiszorg West-Brabant (TWB) en JongJGZ uitvoeren. De financiering van dit nieuwe contactmoment verloopt via het Gemeentefonds en zal derhalve een verhoging van de inwonerbijdrage tot gevolg hebben (gelijk aan de extra storting in het Gemeentefonds). De bijdrage voor 2021 wordt ingeregeld via een begrotingswijziging. In deze Kadernota zijn de financiële implicaties voor 2022 nog niet verwerkt.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma

Om het risico op infectieziekten te verminderen staan ook in 2022 vaccinaties voor kinderen en jongeren hoog op de agenda van de GGD. Het is en blijft belangrijk dat zo veel mogelijk kinderen ingeënt zijn. De financiering voor het Rijksvaccinatieprogramma loopt sinds 2019 via de gemeentelijke bijdrage. Als in het programma nieuwe vaccinaties worden opgenomen, waarvan de financiering via het gemeentefonds loopt, dan vertalen we de uitkering aan het fonds naar een bijdrage per inwoner. In 2022 wordt het Rijksvaccinatieprogramma uitgebreid met de HPV (humaan papillomavirus)-vaccinatie voor jongens. Dit vaccin beschermt hen tegen penis-, anus-, mond-, en keelkanker.

Daarnaast maakt vanaf 1 januari 2021 de MenACWY-vaccinatie volgens de wet ook deel uit van het Rijksvaccinatieprogramma. VNG heeft aangekondigd dat de benodigde financiële middelen eind 2020 toegevoegd worden aan het gemeentefonds. De bijdrage voor 2021 wordt ingeregeld via een begrotingswijziging. In deze Kadernota zijn de financiële implicaties voor 2022 nog niet verwerkt.

RUPS wordt DUUP

Per 1-1-2021 gaat de regeling uitstapprogramma's prostituees (RUPS) over in de Decentralisatie-uitkering uitstapprogramma's voor prostituees (DUUP). De uitstapprogramma's worden dan niet langer gesubsidieerd door het Rijk, maar structureel gefinancierd. Dit heeft mogelijk ook gevolgen voor de financiële bijdrage van de gemeenten hieraan vanuit de Gemeenschappelijke Regeling. Op basis van de evaluatie RUPS zal in 2021 hierover bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden.

2.2 Budgettaire paragraaf

Indexering

Voor het financieel kader voor de algemene bijdrage komt de indexering uit op 1,54%. Vanaf 2021 hanteert de GGD WB een andere systematiek voor het bepalen van de indexatie ten op zichte van voorgaande jaren. De indexatie methode is aangepast conform de financiële richtlijnen voor gemeenschappelijke regelingen en is conform onderstaande tabel tot stand gekomen.

Jaar	Loon voet	loonkosten% van begroting	Prijs index	overige kosten % van begroting	Index	Bron
2022	1,5	65%	1,6	35%	1,54	September circulaire 2020

Gemeentelijke bijdrage

Ontwikkeling in gemeentelijke bijdrage	Totaal GGD	
Gemeentelijke bijdrage (beleidsbegroting) 2021	19.683.621	
mutatie in bijdrage i.v.m aantal inwoners/kinderen		
basistaken	30.126	
bijdragen 0 tm 3 jaar	38.109-	
bijdragen 4 tm 18 jaar	57.336-	
Indexering		
Basistaken	283.766	
Indexering Huisvestingskosten	7.525	
Indexering RVP	10.840	
Totaal gemeentelijke bijdrage basistaken 2022	19.920.433	

Bijdrage gemeenten 2022

Gemeenten	Aantal per 1-1-2020			Bijdrage per inwoner/kind			Basistaken					Indexeringsbedragen			Totaal 2022	Totaal 2021	Gemeenten	
	aantal kinderen 0 tm 3 jaar	aantal kinderen 4 tm 18 jaar		Bijdrage per inwoner basispakket	Bijdrage per kind 0 tm 3 jaar	Bijdrage per kind 4 tm 18 jaar	Basistaken	Bijdrage basispakket JGZ 0 tm 3 jarigen	Basistaken (4-18)	Bijdrage Rijksvaccinatieprogramma	Huisvesting 0-4 jarigen	Indexatie Bijdrage per inwoner basispakket	Indexatie bijdrage per kind 0-4 jaar	Indexatie bijdrage per kind 4-18 jaar	Ingroei-pad (S)	TOTAAL BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN BASISTAKEN 2022		TOTAAL BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN BASISTAKEN 2021
Altena	55.967	2.414	10.323	12,31	291	55,5	688.735	703.491	572.927	115.194	92.549	10.607	10.834	8.823	822	2.203.980	2.179.027	Altena
Alphen-Chaam	10.203	378	1.614	12,31	291	55,5	125.559	109.994	89.577	18.235	22.739	1.934	1.694	1.379	-28.169	342.942	339.887	Alphen-Chaam
Baarle-Nassau	6.859	251	974	12,31	291	55,5	84.407	73.038	54.057	10.379	12.436	1.300	1.125	832	-9.443	228.132	221.303	Baarle-Nassau
Bergen op Zoom	67.496	-	10.563	12,31	-	55,5	830.611	0	586.247	25.697	-	12.791	0	9.028	-19.196	1.445.178	1.416.968	Bergen op Zoom
Breda	184.069	1.211 *	29.951	12,31	291	55,5	2.265.169	352.225	1.662.281	114.024	66.305	34.884	5.424	25.599	119.690	4.645.600	4.589.089	Breda
Drimmelen	27.272	919	4.176	12,31	291	55,5	335.612	267.295	231.768	48.552	65.229	5.168	4.116	3.569	-58.213	903.097	889.640	Drimmelen
Etten-Leur	43.878	1.765	7.615	12,31	291	55,5	539.966	513.358	422.633	83.302	79.228	8.315	7.906	6.509	86.347	1.747.564	1.723.704	Etten-Leur
Geertruidenberg	21.544	763	3.620	12,31	291	55,5	265.122	221.922	200.910	40.988	32.242	4.083	3.418	3.094	25.808	797.586	795.977	Geertruidenberg
Halderberge	30.284	1.107	4.617	12,31	291	55,5	372.677	321.976	256.244	51.864	62.452	5.739	4.958	3.946	10.285	1.090.141	1.075.124	Halderberge
Moerdijk	37.129	-	6.010	12,31	-	55,5	456.913	0	333.555	14.933	-	7.036	0	5.137	25.795	843.369	837.457	Moerdijk
Oosterhout	55.982	2.152	8.943	12,31	291	55,5	688.919	625.919	496.337	99.963	36.617	10.609	9.639	7.644	-59.919	1.915.727	1.895.758	Oosterhout
Roosendaal	77.251	-	12.097	12,31	-	55,5	950.657	0	671.384	30.648	-	14.640	0	10.339	5.768	1.683.436	1.669.747	Roosendaal
Rucphen	22.878	-	3.045	12,31	-	55,5	281.539	0	168.998	7.382	-	4.336	0	2.603	-36.213	428.643	418.669	Rucphen
Steenbergen	24.416	-	3.551	12,31	-	55,5	300.465	0	197.081	8.705	-	4.627	0	3.035	-23.617	490.296	493.369	Steenbergen
Woensdrecht	21.876	-	3.294	12,31	-	55,5	269.208	0	182.817	8.157	-	4.146	0	2.815	-7.823	459.320	454.121	Woensdrecht
Zundert	21.829	743	3.062	12,31	291	55,5	268.630	216.105	169.941	36.350	26.235	4.137	3.328	2.617	-31.923	695.419	683.781	Zundert
TOTAAL	708.933	11.703	113.455	12,31	291	55,5	8.724.189	3.405.322	6.296.753	714.374	496.032	134.353	52.442	96.970	-	19.920.432	19.683.621	

* aantal 0-4 jarigen in buitengebied (dorpen) Breda